

Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling (vormvrij)

Postbus 150, 3000 AD Rotterdam
Telefoon: 010-2018555
Fax: 010-4121039
E-mail: info@rho.nl

Onderwerp:	Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling: bestemmingsplan Jachthaven Lutsmond
Datum:	17-01-2020
Referentie:	H.M. Smit BSc

Aanleiding

Ten noordoosten van Balk ligt een intensief recreatiegebied aan watergang de Luts en aansluitend op het Slotermeer. Jachthaven en camping Lutsmond is voornemens het bestaande terrein op te waarderen.

Deze ontwikkelingen zijn niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch toch te kunnen regelen, is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. Om deze reden wordt voor de locatie een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Ten behoeve van deze ruimtelijke procedure is eveneens een vormvrije m.e.r.-beoordeling noodzakelijk. De betreffende projectlocatie is weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 1. Locatie plangebied

Toetsingskader

In het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het ruimtelijkplan planm.e.r.-plichtig, projectm.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Ook wanneer de drempelwaarden niet worden overschreden moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten nagaan of mogelijk sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, die aanleiding geven om een milieueffectrapport (MER) op te stellen. Daarbij moet worden gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

In de bijlage van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het ruimtelijkplan planm.e.r.-plichtig (onderdelen C en D), projectm.e.r.-plichtig (onderdeel C) of m.e.r.-beoordelingsplichtig (onderdeel D) zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. In de bijlage van het Besluit m.e.r. is in categorie D10 de aanleg, wijziging of uitbreiding van een jachthaven en permanente kampeer- en caravanterreinen opgenomen. De drempelwaarde voor een formele m.e.r.-beoordeling in het Besluit m.e.r. ligt op:

- 250.000 bezoekers of meer per jaar,
- een oppervlakte van 25 hectare of meer,
- 100 ligplaatsen of meer of
- een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.

In de ruimtelijke procedure worden in totaal 22 vakantie/waterwoningen, 1 receptiegebouw en de herinrichting van het recreatieterrein gerealiseerd op het huidige terrein van 5,3 hectare. De ruimtelijke ontwikkeling ligt daarmee ruimschoots onder de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. en is daarmee niet rechtstreeks planm.e.r.-, projectm.e.r. of m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Sinds 7 juli 2017 is een aanpassing van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Hierin is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in bijlage D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan – ondanks dat het ruim onder de drempelwaarde blijft - mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft, op basis van de eerder genoemde omstandigheden. Dit is een “vormvrije” m.e.r.-beoordeling.

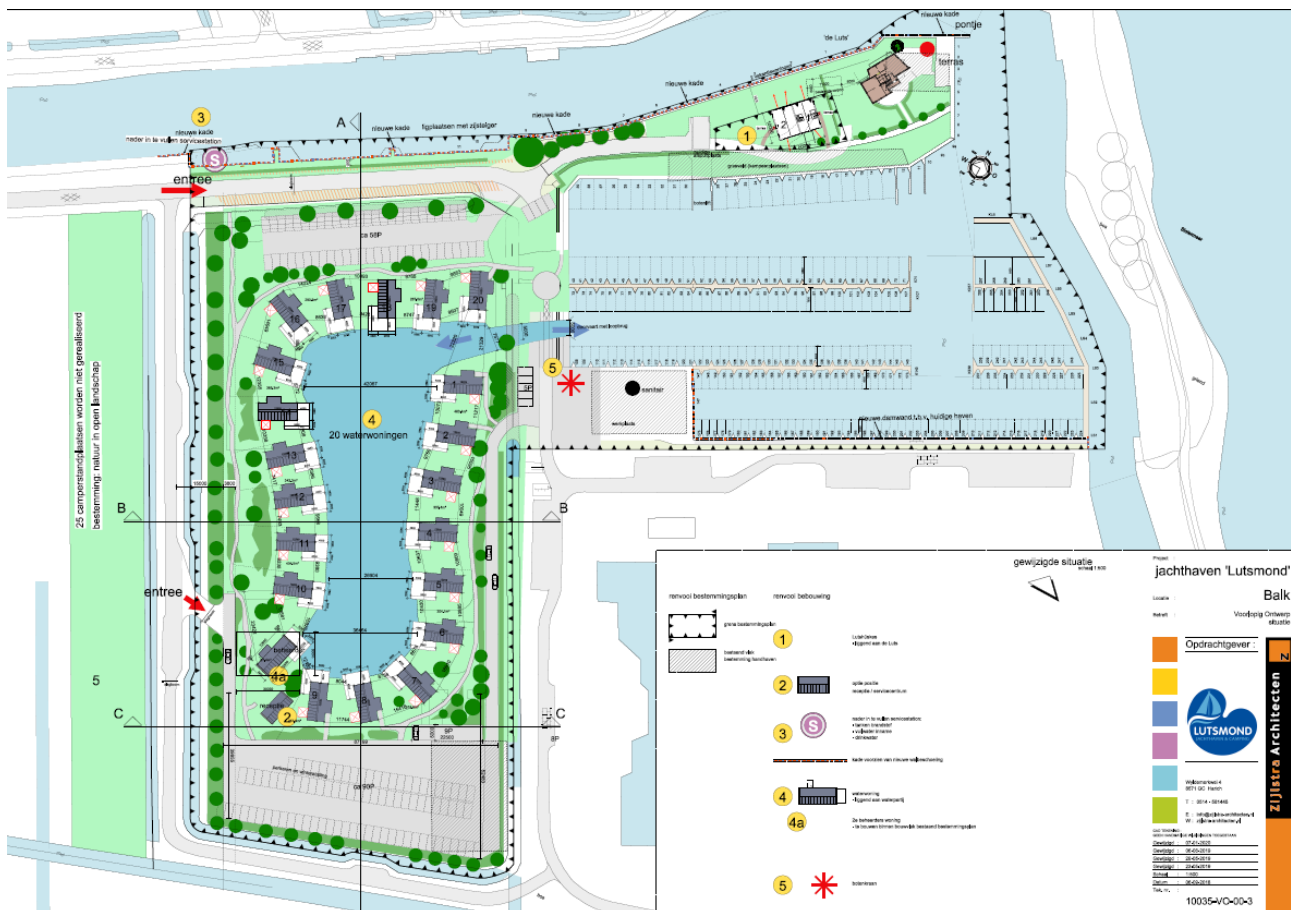
Systematiek

Deze notitie is opgesteld om, vooruitlopend op het ruimtelijke plan, een besluit te nemen over de noodzaak voor het opstellen van een milieueffectrapportage. Op basis van de omvang van de ontwikkeling, de ligging van het projectgebied en de reeds uitgevoerde sectorale onderzoeken voor de ruimtelijke procedure wordt in deze notitie een beoordeling gegeven van de kenmerken, de plaats en de potentiële effecten van de ontwikkeling.

Beoordeling

1. Kenmerken van het project

Het plan omvat de opwaardering van de bestaande jachthavencomplex Lutsmond te Balk. Met de opwaardering worden een aantal functies mogelijk gemaakt zoals het toevoegen van 24 recreatiewoningen. Binnen het gebied worden daarnaast (kleinschalige) horeca activiteiten (denk aan dagcafe en/of koffiecorner) mogelijk gemaakt. Verder wordt er een servicepunt voor brandstof en een parkeerplaats gerealiseerd. Ter compensatie van het verhard oppervlak wordt een waterpartij aangelegd. Het westelijk deel van het plangebied wordt beschikbaar gesteld voor natuurontwikkeling. Het plan betreft een oppervlakte van 5,3 hectare. Met de realisatie van de waterpartij wordt circa 5.550 m³ grond afgegraven waarna een oppervlakte van 3.700 m² open water ontstaat. Met de ontgraving wordt de regionale kering doorsneden. De vrijkomende grond binnen het project wordt gebruikt voor de realisatie van de nieuwe kering. Het totale project beslaat een oppervlakte van circa 5,3 hectare. De omvang van het project is relatief klein, zowel in relatie tot de drempelwaarden in het Besluit m.e.r. als in relatie tot het buitengebied van Balk waar de ontwikkeling plaatsvindt.

Figuur 2. Beoogde ontwikkeling.

2. Plaats van het project

Het plangebied is gelegen in het buitengebied op circa 500 meter ten oosten van de plaats Balk. De locatie van de beoogde ontwikkeling bestaat uit een parkeerterrein, camper- en campingplaatsen. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een gevoelig gebied, zoals een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Friesland. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving én het IJsselmeer ligt op circa 4,5 kilometer afstand. Uit de kaart van het Natuurbeheerplan blijkt het plangebied grenst aan de NNN gebieden de Sleattermer Mar en het Wikeler Hop. Het project is niet gelegen binnen grondwaterbeschermingsgebieden. De ten noorden gelegen hoofdwatergang (De Luts) en het Slotermeer is aangemerkt als KRW waterlichaam. De Luts maakt onderdeel uit van de Friese boezem en is voorzien van een regionale kering. Het plangebied is gelegen binnen de waarde archeologie "karterend onderzoek 1 en 2 (Middeleeuwen)" en "karterend onderzoek 3 (steentijd-bronstijd)". Verder zijn er in of nabij het plangebied geen beschermde gebieden gelegen waarop het voornemen een negatief effect kan hebben.

3. Kenmerken potentiële effecten

In deze paragraaf worden de belangrijkste milieueffecten van de ontwikkeling beschreven. De effectbeoordeling in deze paragraaf is gebaseerd op de sectorale onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het ruimtelijke plan.

Verkeer

Een herontwikkeling naar een recreatieterrein zorgt niet voor een grote toename van het verkeer. De verkeersgeneratie is bepaald op basis van CROW kencijfers (publicatie 317 "Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie", 2012). Er is aangesloten bij de kencijfers opgenomen in de Nota parkeernormen van de gemeente De Fryske Marren. Conform het CBS wordt de gemeente De Fryske Marren aangemerkt als 'weinig stedelijk gebied'. De camping is gelegen in het buitengebied van Balk. Het parkeerkencijfer van De Fryske Marren komt overeen met het gemiddelde CROW-parkeerkencijfer. Voor de verkeersgeneratie is daarom uitgegaan van het gemiddelde kencijfer voor de verkeersgeneratie: 2,7 mvt/etmaal per recreatiewoning. Uitgaande van 22 recreatiewoningen komt de verkeersgeneratie uit op $22 * 2,7 = 59,4 = 60$ mvt/etmaal. Dit betekent een toename van 35 motorvoertuigen

ten opzichte van de huidige situatie. Deze bedraagt namelijk $61 * 0,4 = 24,4 = 25$ mvt/etmaal. Voor standplaatsen geldt een kencijf van 0,4 mvt/etmaal.

Afwikkeling

Het verkeer op de Eastwai is hoofdzakelijk bestemmingsverkeer. Alleen op de aankomst en vertrek dagen zal het verkeersaanbod het hoogst zijn. Waarbij naar verwachting het meeste verkeer in de ochtend vertrekt en in de middag aan komt. De ontsluitende wegen richting de N928 en de N359 beschikken over voldoende capaciteit om de toename van het verkeer te kunnen opvangen. De toename aan verkeer zal dan ook opgaan in de dagelijkse fluctuatie van het verkeer. De afwikkeling van het verkeer zal daardoor niet voor problemen zorgen.

Als gevolg van de herontwikkeling van de camping is geen sprake van extra parkeerbehoefte. Wel worden 19 nieuwe parkeerplaatsen op het eigen terrein gerealiseerd waardoor. Daarnaast zorgt de uitbreiding voor een toename van circa 35 mvt/etmaal. Deze toename van de verkeersgeneratie kan voldoende worden afgewikkeld op de omliggende wegen. Het aantal is dermate gering dat het opgaat in de dagelijkse fluctuatie van het verkeer. Het aspect verkeer en parkeren staat de ontwikkeling niet in de weg.

Woon- en leefklimaat als gevolg van (bedrijfsmatige) activiteiten

Conform de VNG-publicatie kan een jachthaven geschaald worden onder milieucategorie 3.1 met een bijbehorende richtafstand van 30 meter voor geluid. De genoemde richtafstand geldt voor het omgevingstype gemengd gebied. In de nabije omgeving zijn geen woningen gelegen. Aan de genoemde richtafstand wordt dan ook voldaan.

Het voornemen is om een servicestation (zonder LPG) te realiseren op het terrein. Een servicestation (zonder LPG) is aangewezen als een inrichting uit categorie 2 met een richtafstand van 30 meter, ten aanzien van het aspect geur en geluid. In een gemengd gebied kan deze afstand worden gehalveerd, daarmee komt de richtafstand op 15 meter. Deze afstand is gebaseerd op gevoelige functies, zoals woningen.

Externe veiligheid

Uit de risicokaart blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied geen risicovolle inrichtingen of bijzondere vervoersroutes van gevaarlijke stoffen liggen. Ook ligt het plangebied niet binnen het invloedsgebied van buisleidingen. Er is geen sprake van externe veiligheidsrisico's. Het project leidt niet tot nadelige milieugevolgen in de omgeving.

Wegverkeerslawaaai en luchtkwaliteit

De ontsluiting van het gebied vindt plaats via de Eastwal en de jachthavendijk. Aan deze ontsluiting zijn geen (beperkt kwetsbare objecten) gelegen. De toename van verkeer zorgt niet voor een toename in wegverkeerslawaaai. De met de opwaardering van de jachthaven verwachte verkeerstoename betreft circa 52 mvt/per etmaal. De ontwikkeling draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide en fijnstof in de lucht.

Natuur

Gebiedsbescherming

Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000. Het plangebied ligt buiten beschermde natuurgebieden. Directe effecten zoals areaalverlies en versnippering kunnen hierdoor worden uitgesloten. Ten noorden van het plangebied ligt de Sleattemer Mar met het Wikeler Hop dat deel uit maakt van de NNN.

Het Natura 2000-gebied Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving is gevoelig voor stikstofdepositie. Gezien de aard en omvang van de beoogde ontwikkeling kunnen significante negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen derhalve worden uitgesloten. De Wet natuurbescherming en het beleid van de provincie Friesland staan de uitvoering van het project dan ook niet in de weg.

Voor de ontwikkeling is een stikstofonderzoek uitgevoerd. Uit de berekeningen blijkt dat de stikstofdepositie op de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden niet boven de 0,00 mol N/ha/jaar uit komt. Hiermee is aangetoond dat het project, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden, de kwaliteit van de natuurlijke

habitats of de habitats van soorten in dat gebied niet kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Soortenbescherming

De activiteiten zouden kunnen samen gaan met effecten op beschermde planten- en diersoorten. Op grond hiervan is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten.

In verband met de aanwezigheid van algemene broedvogels is het van belang om rooiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of te werken op een manier dat vogels niet tot broeden komen (vogelverschrikkers gebruiken). Het plangebied bezit geen mogelijkheden voor vleermuizen en vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen om er te verblijven. Mogelijk vliegen en foerageren er vleermuizen.

Gedurende en na realisatie van de plannen kunnen deze soorten er blijven vliegen en foerageren. Er kunnen daarnaast algemene nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën aanwezig zijn. Voor deze algemene soorten bestaat een algemene vrijstelling in provincie Friesland. Het voorkomen van overige beschermde soorten wordt uitgesloten.

Op grond van bovenstaande analyse worden effecten op beschermde planten- en diersoorten uitgesloten; de omvorming van recreatieactiviteiten op Jachthaven en landschapscamping Lutsmond zijn niet in strijd met het gestelde binnen de Wet natuurbescherming.

Archeologie

Voor de ontwikkeling is een archeologisch onderzoek uitgevoerd. De belangrijkste resultaten en conclusies worden hierna besproken. Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodem in het plangebied plaatselijk tot in de pleistocene ondergrond is verstoord. Op de meeste overige delen is een door veen (en soms klei) afgedekt dekzandlandschap waargenomen waarvan de top van het dekzand nooit droog genoeg is geweest voor het ontstaan van podzolbodems. Het grootste deel van het plangebied zal in het (verre) verleden dan ook niet aantrekkelijk zijn geweest voor bewoning. Alleen op het zuidoostelijke deel van het plangebied zijn in vier boringen goed ontwikkelde podzolbodems aangetroffen. De top van het dekzand ligt hier op ongeveer 1,2 meter beneden NAP. Nergens in het plangebied zijn archeologische indicatoren gevonden.

Omdat de bodem in het grootste deel van het plangebied in het verleden niet geschikt was voor bewoning en er geen archeologische indicatoren zijn gevonden, bestaat er geen aanleiding tot vervolgonderzoek.

Cultuurhistorie

In de huidige situatie bestaat het projectgebied uit een parkeerterrein zonder waardevolle bebouwing. In de grond zijn eveneens geen cultuurhistorische monumenten aanwezig. Er zijn in het projectgebied dus geen cultuurhistorische waarden aanwezig, negatieve effecten voor dit aspect kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Bodem

Voor de beoogde situatie wordt circa 5.550 m³ grond afgegraven. De afgegraven grond wordt binnen het project hergebruikt voor de realisatie van de nieuwe kering. Ofwel er is sprake van een gesloten grondbalans. Op basis van informatie uit het bodemloket blijkt dat in het verleden (2004) de kwaliteit van de bodem is onderzocht. Echter dit onderzoek is verouderd en dient te worden geactualiseerd alvorens de werkzaamheden worden gestart.

Water

Uit de legger van het Wetterskip Fryslân blijkt het volgende:

- Het plangebied is gelegen binnen de kern en beschermingszone van een regionale kering. Met de ontwikkeling zal de Kering gedeeltelijk worden verlegd. Voor activiteiten binnen de kern en beschermingszone van kering dient een vergunning te worden verleend op grond van de waterwet. De nieuwe kering zal wordt gerealiseerd volgens de eisen van het Wetterskip.

- Het voorkomen van overlast door oppervlaktewater: Met de realisatie van de waterpartij wordt ruimschoots voldaan aan de compensatie van het verhard oppervlak en de demping van watergangen binnen het gebied. Voor de werkzaamheden aan het watersysteem wordt een vergunning aangevraagd.
- Ten noorden van de projectlocatie is een hoofdwatergang gelegen met een beschermingszone van 5 meter aan weerszijden. De beschermingszone blijft gehandhaafd.
- Omdat er in de nieuwe situatie sprake is van boezempeil in plaats van polderpeil dient er een nieuw peilbesluit genomen te worden in overleg met Wetterskip Fryslân. Deze vergunning wordt aangevraagd en zal normaal gesproken verleend kunnen worden.
- Het afvalwater wordt gescheiden van het hemelwater afgevoerd via het bestaande gemeentelijke rioolstelsel en aangeboden voor zuivering. Het hemelwater zal afstromen op het aanwezige oppervlaktewater.
- Zowel tijdens de bouwfase als de gebruiksfase worden geen uitlogende materialen gebruikt.
- Het nieuw te graven oppervlaktewater wordt uitgevoerd met natuurvriendelijke oevers.

Belangrijke nadelige milieugevolgen op het gebied van water kunnen worden uitgesloten indien wordt voldaan aan de regels die de Keur stelt.

Duurzaamheid

Met de uitbreiding van de jachthaven wordt rekening gehouden met duurzaamheid. Alle materialen worden zoveel mogelijk circulair gebruikt. De vrijkomende grond wordt binnen het eigen perceel hergebruikt bij de realisatie van de nieuwe kering. Er zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen op het gebied van energie en duurzaamheid optreden.

Risico's voor de menselijke gezondheid

Uit toetsing van de verschillende milieuthema's op het gebied van leefomgevingskwaliteit en verkeer blijkt dat de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een belangrijke toename van risico's voor de menselijke gezondheid. Er wordt voldaan aan de normen voor geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit.

Randvoorwaarden

In de voorgaande sectorale analyses zijn verschillende randvoorwaarden benoemd die in acht dienen te worden genomen met het oog op de mogelijke milieugevolgen. Daarbij gaat het in het bijzonder om de volgende maatregelen:

- Het voorzien van voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein (hiervoor is voldoende ruimte aanwezig).
- Bij aanvang en tijdens werkzaamheden rekening houden met broedende vogels door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of wanneer er geen broedgeval aanwezig is.
- Het gescheiden afvoeren van het afvalwater/hemelwater en geen gebruik maken van uitlogende materialen tijdens de bouwfase en de gebruiksfase.
- M.b.t. de werkzaamheden aan de kering en (hoofd)watergangen zal worden voldaan aan de regels die de Keur stelt.

Cumulatie

In de omgeving van het beoogde ontwikkeling vinden geen ontwikkelingen plaats die in samenhang met de ontwikkelingen binnen het plangebied kunnen leiden tot relevante cumulatie van milieugevolgen.

Conclusie

Het initiatief betreft een ingrijpende aanpassing van de camping en jachthaven. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om een transformatie en opwaardering van het bestaande recreatiebedrijf binnen de bestaande oppervlakten. Het aantal ligplaatsen blijft in de gewenste situatie ongewijzigd. De plannen gaan uit van versterking van de recreatieve verblijfsfunctie en het voorzieningenniveau van de jachthaven. Gebleken is dat het projectgebied en de omgeving niet extra kwetsbaar zijn. De potentiële effecten zijn beperkt en bestaan vooral uit effecten op de waterhuishouding. Gelet op de aard en relatieve omvang van het project, de plaats hiervan en de kenmerken van de potentiële effecten worden geconcludeerd dat er, rekening houdend met de randvoorwaarden, geen belangrijke negatieve milieugevolgen aan de orde kunnen zijn die het opstellen van een MER nodig maken.